

EKONOMİYE DAİR ÖNE ÇIKAN DÜZENLEMELER

27 EKİM – 2 KASIM 2022

(27 Ekim – 2 Kasım 2022)¹

- 1. TCMB, Ekim ayı Enflasyon Raporu'nu yayımladı; yıl sonuna ilişkin enflasyon tahminini yüzde 60,4'ten yüzde 65,2'ye yükseltti.** TCMB, yılın son enflasyon raporunu Başkan Şahap Kavcıoğlu'nun sunumuyla 27 Ekim 2022 tarihinde yayınlamıştır. Raporda sunulan 2022 yılsonu tahmini yüzde 60,4'ten yüzde 65,2'ye ve 2023 yılsonu tahmini yüzde 19,2'den yüzde 22,3'e yükseltilmiştir. TCMB'nin tahminine esas oluşturan varsayımlarındaki değişiklikler ise şu şekildedir: 2022 yıl sonu için gıda enflasyonu beklentisi yüzde 71,3'ten yüzde 75'e çıkarılmış, 2022 ortalama ham petrol fiyat tahmini 99,6 dolardan 100,5 dolara yükseltilmiştir. Ayrıca, dolar cinsi ithalat fiyatları artışında yüzde 23,3'ten yüzde 25,2'ye, yıllık gıda enflasyonunda yüzde 71,3'ten yüzde 75,0'e güncelleme yapılmış; çıktı açığı üçüncü çeyrek için 0,7 puan artış ile yüzde 0,6'ya yükseltilmiştir.²
- 2. TÜİK, turizm verilerinde yöntem değişikliği yaptı; son 10 yıllık seyahat geliri 22,5 milyar dolar yukarı yönlü revize edildi.** Türkiye'nin turizm gelirleri verilerinin derlenmesinde gümrüklerde yapılan anketler esas alınmaktadır. Revizyon sonrası bu yöntem ek olarak Bankalararası Kart Merkezi (BKM) verileri ile sağlık ve eğitim turizm araştırmaları da dahil edilmiştir. BKM verileri ve sağlık turizmi verilerinin güncellemesi 2019 yılından itibaren başlatıldığından, verilerdeki 16,7 milyar dolarlık fark bu dönemden sonra gerçekleşmiştir. Söz konusu veri güncellemesinin Ödemeler Dengesi İstatistiklerine de yansıtılması; bu tutar kadar cari açık ve net hata noksan kaleminin aşağı yönlü revize edilmesi beklenmektedir.³
- 3. Ücret gelirlerinin vergilendirilmesine yönelik tebliğde düzenleme yapıldı.** Hazine ve Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığının "Gelir Vergisi Genel Tebliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ"i Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Buna göre, genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri tek işveren sayılarak, ücret gelirleri kümülatif matrah dikkate alınarak tevkif suretiyle vergilendirilecek, kamu görevlileri ayrıca beyanname vermeyecektir. Diğer bir ifadeyle, genel bütçe kapsamında bulunan kamu idarelerinde çalışan personelin, yıl içinde bu kapsamdaki diğer kurum ve kuruluşlardan da ücret alması veya bu kapsamdaki diğer bir kurum ve kuruluşa nakil olması durumunda, elde ettikleri ücretler tek işverenden alınan ücret olarak değerlendirilecektir. Aynı takvim yılı içinde birden fazla işverenden ücret geliri elde eden özel sektör çalışanlarına da kolaylık sağlanmış; hizmet erbabının aynı takvim yılı içinde işveren değişikliği yaptığı durumlarda, talep etmesi ve işverenin de kabul etmesi halinde, yeni işverenin eski işverendeki gelir vergisi matrahını dikkate alarak kümülatif matrah üzerinden tevkifat yapılabilmesine imkan tanınmıştır.⁴
- 4. Endüstri bölgeleri kanununda yeni düzenleme yapıldı; Cumhurbaşkanı bölge kuruluşuna ve ilavesine izin verebilecek.** Resmi Gazete'de yayımlanan endüstri bölgeleri kanununda değişiklik yapılmasına dair kanuna göre, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, yapılacak başvuruya dayanarak yer seçimi yapmak suretiyle halihazırdaki endüstri bölgelerine ilave alan önerisi yapabilecektir. İlan edilen endüstri bölgesi alanından büyük olmamak kaydıyla bölgeye ilave edilecek alanlara Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca karar verilecek ve yeni sınırlar Resmi Gazete'de yayımlanacaktır. Endüstri bölgesi ilan edilen alanlardaki araziler, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca kamulaştırılarak Hazine adına tescil edilecektir. Endüstri bölgelerinde yatırım yapmak isteyen yerli ve yabancı gerçek ve tüzel kişilerin Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'na veya yönetici şirkete başvurusu üzerine, yönetici şirket ve bakanlığın belirlediği yatırımcılara ön yer tahsisi yapılacaktır. Ayrıca, Endüstri bölgeleri içinde yer alacak yatırımcılar, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından onaylanan ruhsat, onay ve izinlere ilişkin harçlardan muaf olacak, endüstri bölgelerinden sorumlu tüzel kişi, yatırımcıların elektrik ihtiyacını karşılamak amacıyla tüketim

miktarına bakılmaksızın serbest tüketici sayılacaktır.⁵

5. **KKM'de vergi istisnası 30 Eylül bilançosu için de uygulanacak.** KVK geçici 14/4. maddedeki kur korumalı mevduat (KKM) istisnasının şirketlerin 30 Eylül 2022 tarihli bilançolarında yer alan yabancı paralar itibarıyla uygulanmasına yönelik 6297 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı Resmi Gazete'de yayınlanmıştır. Buna göre, kurumların KKM kapsamında faiz ve kâr payları ile diğer kazançlar için uygulanan kurumlar vergisi istisnası, 30 Eylül bilançolarında yer alan yabancı paralar için de uygulanacaktır.⁶
6. **TCMB, Papel Elektronik ve Para ve Ödeme Hizmetleri ile A Ödeme ve Elektronik Para Hizmetleri'nin faaliyet iznini onayladı.** TCMB'nin Resmi Gazete'de yayınlanan kararına göre, Papel Elektronik ve Para ve Ödeme Hizmetleri A.Ş ile A Ödeme ve Elektronik Para Hizmetleri A.Ş'ye Kanun'un 12 maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c) ve (e) bentlerinde belirtilen ödeme hizmetleri ile Kanun'un 18'inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen elektronik para ihracı hizmetini sunmak üzere elektronik para kuruluşu olarak faaliyet izni verilmesine karar verilmiştir.⁷
8
7. **Finansal İstikrar Komitesinin 6'ncı toplantısı yapıldı.** Toplantıya ilişkin yapılan açıklamada toplantıda, küresel ve yerel makroekonomik gelişmeler ile önceki dönemde atılan politika adımları, Türkiye finansal sistemine olan etkileri bağlamında irdelenmiş ve Türkiye Ekonomi Modeli ile elde edilen kazanımların devam edebilmesi adına yeni adımların istişare edildiği belirtilmiştir. Türkiye Ekonomi Modeli çerçevesinde etkin bir şekilde uygulanan selektif kredi politikasının güçlü bir şekilde devam ettirilmesine karar verilmiştir. Ayrıca "Türkiye'nin Ödeme Sistemi - TROY'un" yurt içi ve yurt dışında yaygınlaştırılması adına bir yol haritasının oluşturulmasında mutabık kalan Komite, bu amaçla ilgili paydaşların dâhil olduğu bir çalışma grubunun oluşturulması ve gerekli adımların ivedilikle atılması kararını almıştır.⁹
8. **Çevre Yönetimi Hizmetleri Hakkında Yönetmelik, Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi.** Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca hazırlanan yönetmelikte, çevre yönetimi hizmeti veren personelin ve çevre danışmanlık firmalarının niteliği ve niceliği, çalışma koşulları, danışmanlık ücretleri, yeni mezun istihdam edilmesi gibi hususlar yer almaktadır. Yönetmelikle, çevre yönetimi hizmeti alanında mevcut 674 çevre danışmanlık firmasına ve yeni açılacak firmalara ek kriterler getirilmiştir.¹⁰
9. **Hububatta 2022 üretim yılına ilişkin mazot ve gübre desteği ödemeleri öne çekildi.** Hububatta 2022 Üretim Yılı Mazot ve Gübre Desteklerinin 2022 Yılında Ödenebilmesine ve Bu Ödemelere İlişkin Finansman Maliyetlerinin Karşılmasına İlişkin Cumhurbaşkanı Kararı, Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Kararla hububatta (buğday, arpa, çavdar, yulaf, tritikale ve çeltik) 2022 üretim yılı tarımsal desteklerinden mazot ve gübre desteğinin 2022 yılından itibaren ödenebilmesine ilişkin usul ve esaslar belirlenmiştir. Bu kapsamdaki tarımsal destek tutarları, bu tutarları hak etmiş üreticilerin talep etmesi halinde Ziraat Bankası tarafından destek amacına uygun şekilde kullanılmak şartıyla 31 Mart 2023 vadeli kredi kullanılmak suretiyle verilebilecektir. Destek ödemesinin bankaca kredi kullanılarak üreticilere yapılması halinde, kredilerin vade tarihine kadar oluşacak faiz tutarı, gelir kaybı ödemeleri kapsamında Hazine ve Maliye Bakanlığınca, anapara ödemeleri ise Tarım ve Orman Bakanlığınca tarımsal üreticiler adına bankaya yatırılacaktır. Karar, 20 Ekim 2022'den geçerli olmak üzere yürürlüğe girmiştir.¹¹

Kaynaklar:

¹ Bu bülten TEPAV tarafından hazırlanmakta ve iş dünyasının yakından takip ettiği vergi, istihdam, devlet destekleri, ticaret ya da finansal alanlardaki öne çıkan yasal düzenlemeleri esas almaktadır.

² TCMB, Başkan Şahap Kavcıoğlu'nun "Enflasyon Raporu 2022-IV"ün Tanıtımına İlişkin Bilgilendirme Toplantısında Yaptığı Konuşma (Ankara). (27 Ekim 2022). Erişim adresi: https://www.tcmb.gov.tr/wps/wcm/connect/tr/tcmb+tr/main+menu/duyurular/baskanin+konusmalari/2022/konusma27_10_2022

³ TÜİK, Turizm İstatistiklerinde Yapılan Yöntem Değişikliği ve İstatistiklerde Yapılan Revizyon. (25 Ekim 2022). Erişim adresi: https://www.tuik.gov.tr/media/announcements/Turizm_revizyon_tr.pdf

⁴ Gelir Vergisi Genel Tebliği (Seri No: 311)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri No: 321). Resmi Gazete, Sayı: 31998. (30 Ekim 2022). Erişim adresi: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/10/20221030-8.htm>

⁵ 7419 Endüstri Bölgeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun. Resmi Gazete, Sayı: 31996. (27 Ekim 2022). Erişim adresi: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/10/20221027-1.htm>

⁶ 5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun Geçici 14 üncü Maddesinin Dördüncü Fıkrasında Yer Alan İstisnanın, Kurumların 30/9/2022 Tarihli Bilançolarında Yer Alan Yabancı Paralar İtibarıyla da Uygulanması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 6297). Resmi Gazete, Sayı: 31996. (27 Ekim 2022). Erişim adresi: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/10/20221027-6.pdf>

⁷ Papel Elektronik Para ve Ödeme Hizmetleri A.Ş.'ye Elektronik Para Kuruluşu Olarak Faaliyet Göstermek Üzere Faaliyet İzni Verilmesine İlişkin Karar. Resmi Gazete, Sayı: 31998. (30 Ekim 2022). Erişim adresi: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/10/20221030-13.pdf>

⁸ A Ödeme ve Elektronik Para Hizmetleri A.Ş.'ye Elektronik Para Kuruluşu Olarak Faaliyet Göstermek Üzere Faaliyet İzni Verilmesine İlişkin Karar. Resmi Gazete, Sayı: 31998. (30 Ekim 2022). Erişim adresi: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/10/20221030-12.pdf>

⁹ T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı Resmi Twitter Hesabı. Finansal İstikrar Komitesi'nin Altıncı Toplantısına İlişkin Basın Açıklaması. (27.10.2022). Erişim adresi: <https://twitter.com/HMBakanligi/status/1585688504264032257>

¹⁰ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığında: Çevre Yönetimi Hizmetleri Hakkında Yönetmelik. Resmi Gazete, Sayı: 32000. (1 Kasım 2022). Erişim adresi: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/11/20221101-11.htm>

¹¹ Hububatta 2022 Üretim Yılı Mazot ve Gübre Desteklerinin 2022 Yılında Ödenebilmesine ve Bu Ödemelere İlişkin Finansman Maliyetlerinin Karşılmasına İlişkin Karar (Karar Sayısı: 6350). Resmi Gazete, Sayı: 32001. (2 Kasım 2022). Erişim adresi: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/11/20221102-10.pdf>

